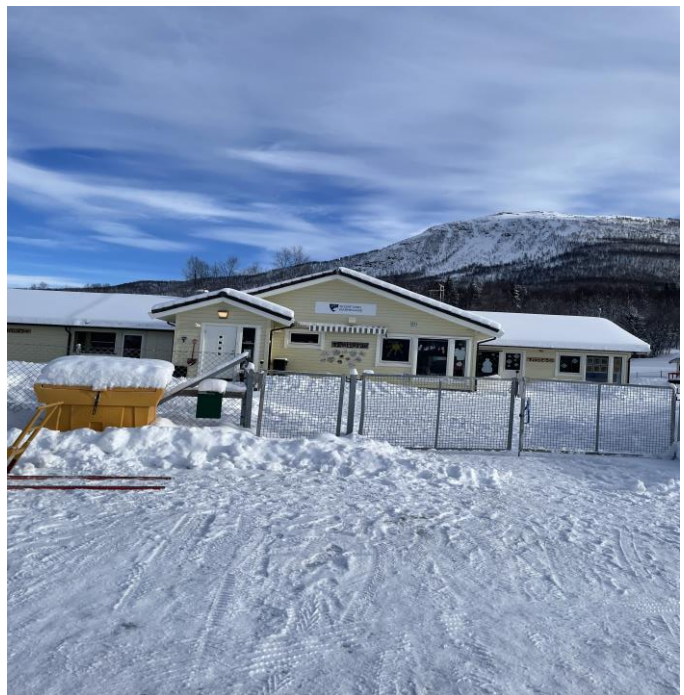

Årsplan

2023/2024

Rossfjord barnehage

Godkjent av SU i Rossfjord barnehage 01.07.2023

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Rossfjord barnehage ligger på fastlandssiden i Senja kommune, ca 25 km før man kommer til Finnsnes. Barnehagen har ei fin beliggenhet i skogkanten, med skolen som nærmeste nabo. Flerbrukshuset og sykehjemmet ligger også like i nærheten, samt at det er gangavstand til nærbutikken. Denne beliggenheten er et fortrinn vi benytter oss av i hverdagen gjennom hele året.

Barnehagen ble bygd på dugnad av foreldre i bygda. Den åpnet 01.11.91, med en avdeling som privat andelsbarnehage, og en avdeling som kommunal. Fra og med 01.08.92 ble hele barnehagen overtatt av Lenvik Kommune.

Pr. i dag har vi to avdelinger i drift - «Trollstua» og «Tussebo». Her er det plass til 38 barn.

I 2020 ble kommunene Torsken, Berg, Tranøy og Lenvik slått sammen til en stor kommune. Nye Senja kommune ble til, og Rossfjord barnehage er nå en av Senja kommunes barnehager

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tolker kroppsspråk
- Vi gir rom for hvile for de barna som ikke sover
- Vi har alltid et fang å tilby for de som vil ha kos eller trøst
- Vi ser og støtter det enkelte barnet. Vi stopper negativ atferd ved å prate med de det gjelder, prøver å forstå hva bakgrunnen er, og forklare hvorfor vi må stoppe atferden. Vise at det er handlingen vi misliker, ikke barnet
- Vi bruker deler av det pedagogiske verktøyet Hjerteprogrammet
- Huske på at vi er rollemodeller

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Endre lekerom/miljø ut fra det barna til enhver tid er opptatt av, og legge til rette med leker/utstyr som passer for aktuelt leketema
- Vi er aktive og deltakende voksne
- Vi gir felles opplevelser, f.eks. gjennom ulike turer, for å gi barna felles referanser og grunnlag for lek
- Bruke eventyr som inspirasjon til lek, vi bruker bl.a. dukketeater og flanellograf
- Danne mindre lekegrupper, og skjerme leken, både inne og ute
- Observere barnas lek for å se om alle kan eller får ta del i lek
- Vi er bevisste på bordplassering i spisetiden, for å skape gode

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi er bevisste på oss selv som rollemodeller, hvordan snakker vi som voksne til hverandre, og hvordan lytter vi?
- Vi undrer oss sammen med barna, og har filosofiske samtaler
- Barna får delta i fellesskapet, og hjelper hverandre
- Vi øver på å si Takk.. og Kan jeg få..., og vente på tur
- Hverdagssamtaler; snakke om det som skjer, gi ros der det er naturlig, og anerkjenne at vi er ulike og kan ha ulikt syn på saker

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Læring gjennom lek. Ta vare på leken og lekens egenverdi, jobbe med mindre lekegrupper
- Tema-arbeid og samlingsstund; vi tar utgangspunkt i barnas interesser
- Vi undrer oss sammen med barna på tur og ellers i hverdagen, viser nysgjerrighet og sjekker opp i faktabøker når vi får spørsmål vi ikke kan svare på
- Skoleforberedende aktiviteter for førskolebarna
- Bordaktiviteter; puslespill, memory-spill. Uno, div. fargespill, jobber med tall og mengde og sorterer/kategoriserer leker i ryddetid
- Selvstendighetstrening

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Hjertesamlinger
- Små lekegrupper, og skjerming av leken
- Felles turer i små grupper
- Anerkjenne barns følelser ved å snakke med dem og reflektere over hendelser og opplevelser
- Være bevisste på bordplassering i matsituasjonen for å skape gode relasjoner mellom barn
- Observere barns samspill i ulike situasjoner, og støtte opp om gode samspill
- Jobbe i div. møter med handlingsplan mot mobbing, og hvordan vi jobber med inkludering. Bruker skjema Nære og fjerne barn

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tolke kroppsspråk
- Vi skal la alle barns stemmer bli hørt, og la alle få lov til å ta del i samtaler og fortelle sine historier
- Jobbe daglig med rim og regler, sang og musikk
- Observere barnas verbale språk, og evt. bringe videre til logoped for hjelp og rådgivning der vi hører at noen strever verbalt
- Bruke konkrete, spill, eventyr i samlingsstunder og ellers i hverdagen
- Være bevisste på oss selv som språklige forbilder, og være aktive sammen med barn, benevne det vi tar i/holder på med
- Oppfordre evt. flerspråklige barn/foreldre til å bruke morsmål

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Foreldresamtaler.
- Foreldreundersøkelser annen hvert år

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Foreldremøte for nye foreldre før barnet begynner i barnehagen
- Oppstartsamtale like etter oppstart
- Oppfordre til lang tilvenning, dvs. gjerne ei uke

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

[Plan for overgang barnehage-skole](#)

Foreldre som har skolestarter vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi besøker skolens uteområde spontant gjennom hele året, for at barna skal få mulighet til å bli kjent på området.
- I slutten av mai måned avvikler vi møte med førskolebarna og foreldrene. Vi har på forhånd fylt ut et enkelt skjema, der det står noe om barnet og barnets forventninger til skolestart. I juni måned gjennomføres overgangsmøte med skolen, der informasjonen overbringes.
- Vi har egen førskolegruppe for de som skal begynne på skolen neste år. Dette for å forberede barna på skolestart, både sosialt, motorisk og kognitivt, samt at vi trener på selvstendighet.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammepåplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.

- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid. [EBBA](#)
- Foreldreundersøkelse annen hvert år.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

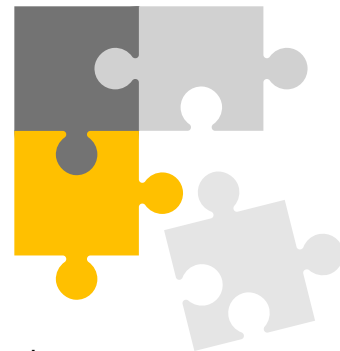
- Vi tar barns initiativ på alvor og lytter til deres ønsker. Vi strekker oss for å imøtekomme, selv om det ikke alltid er mulig å få ønskene oppfylt
- Barna får delta/komme med ønsker i planlegging av ulike arrangementer
- Personalet skal støtte barnas nysgjerrighet og undring
- For de yngste barna handler det om å tolke kroppsspråk og primære behov

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Visma flyt barnehage, samarbeids-app mellom barnehage og foreldre
- Vi bruker ipad sammen med barn, spesielt i språktrening. Vi ser/lytter til eventyr, ulike spill, der barna får delta aktivt sammen med en voksen
- Vi bruker prosjektor til å se på ulike filmer på storskjerm
- Vi har kamara i en fuglekasse ute på veggen, der vi ser utvikling av egg og fugleunger på TV

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelek i barnegruppa. • Spill og regellek • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.

Hvordan:

- Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag.
- Fabulerer og leker med språket.
- Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer.
- Høytlesning/lydbøker
- Bruker bøker og konkrete
- Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna.
- Oppmuntre til å snakke i plenum.
- Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete.
- Språkverktøy: *Steg for steg, Språkkista og Snakkepakken.*
- Digitale verktøy for språkkinnlæring
- Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen.
- Gjenkjenne og øve på eget navn.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre.
- Anerkjenn barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.

- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «*Jeg vet*» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledning • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. • Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Avansert rollelek • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.

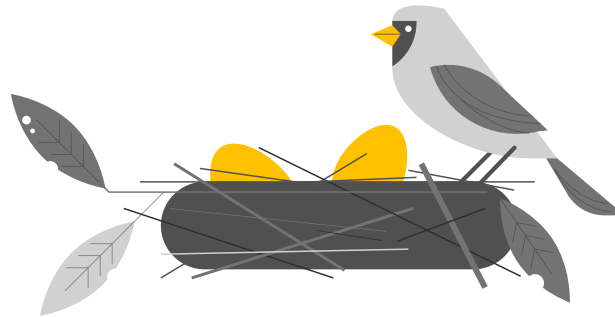
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Månedstema; eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel begrepslære om natur • Bruke sansene i lek 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv. • Oppleve nærmiljøet • Teknologi blir læring • Lære om naturvern. • Sansene våre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se sammenhenger mellom dyr og mennesker. • Bruke naturen som læringsarena • Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. • Benytte teknologi for å lære mer om natur. • Se betydningen av naturvern • Sansene våre
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms». • Tema i barnehagen om dyr og planteliv. • Eksperimenterer med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter. • Digitale verktøy sammen med barna. • Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året. • Tema om Natur og miljø. • Miljøvern, gjenbruk og matsvinn <ul style="list-style-type: none"> - Blekkulf 		

- Vår
- Planter
- Universet
- Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall • Bli kjent med enkle geometriske figurer. • Begrepslære • Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall. • Lære mer om geometriske figurer. • Utforske mønster og former • Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter • Begreper • Preposisjoner • Enkel bruk av digitale verktøy 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene • Kjenne til bokstaver og tall • Kjenne igjen tallsymbol (terning) • Tidsbegreper: i går, i morgen, osv. • Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem • Bli kjent med tallremse opp til 20 • Forstå sammenhengen mellom tall og mengder • Størrelser; Vekt og lengder

Hvordan:

- Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.
- Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.
- Spill og regellek.
- Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.
- Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.

- Lek med forming og konstruksjon.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærlighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem»
- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).

- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Steg for steg» i hverdagen.
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
  - Internasjonal mat, land og kulturer.
  - Musikk, kunst og dans.
  - Familieformer

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. • Få kjennskap til skole i nærområdet.

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap.

- Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring.
- «BlimE»- NRK Super
- Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen.
- Blålys-måned der vi jobber med å bli kjent med utrykningsetatene og trafiksikkerhet.
- Besøke nødetater i nærområdet.
- Vennebyen
- «Bli med heim» – NRK Super

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

For barnehagene i Senja kommune betyr dette, alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen • Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn • Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være deltakende i leken inne og ute • Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå • Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd • Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større leke grupper ut fra barnas behov • Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- To ganger i året går vi gjennom handlingsplan mot mobbing og evaluerer skjema 1 og 2 der
- To ganger i året går vi gjennom skjema «Nære og fjerne barn», for å evaluere eget ståsted i forhold til enkeltbarn, og sikre at alle blir sett og hørt
- Vi diskuterer jevnlig eventuelle bekymringer for enkeltbarn på avdelingsmøter, og jobber med hvordan vi skal sikre at alle får bli inkludert i fellesskapet, og har venner. Vi observerer barna for å finne ut hva barna er interesserte i, slik at vi kan lage attraktive lekemiljø, og setter sammen lekegrupper ut fra et ønske om inkludering og utvikling av vennskap

Kompetanseutvikling

- Felles kurs for hele personalet høsten 2023 med tema inkluderende barnehagemiljø
- Opplæring i EBBA, og jevnlig observasjoner og refleksjoner på pedagogiske arbeidsmøter
- Oppdatering i «Jeg vet» og «Snakke med»

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet

- Barnehageloven og Rammeplanen.
- Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
- Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen

Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. • Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP • Vann som tørstedrikk • Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute • Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag • Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Vi evaluerer jevnlig på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager, går gjennom tiltakene og sjekker at vi oppnår målene vi har satt oss • Reflekterer over egne holdninger til HOPP på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Refleksjoner på avdelingsmøter, pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager • HOPP-leder deltar i nettverk, og videreformidler til resten av personalet • Gjennomgang av Nasjonale retningslinjer for kosthold

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> - Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen - Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. - Barnehusets kroppskort - «Jeg vet å snakke sammen» (Salaby) - Steg for steg - Hjerteprogrammet

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Jevnlige refleksjoner på pedagogiske arbeidsmøter, referat • Bruke GLL (gjort, lært, lurt) i vurderingene
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Opplæring i hjerteprogrammet, og bruk av dette • Gjennomgang av handlingsplan mot mobbing og trakassering • Gjennomgang av ulike pedagogiske verktøy, og refleksjoner rundt disse • HOPP-nettverk

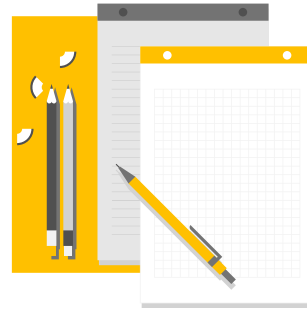
2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • 60 min daglig organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Bilder og innlegg av aktiviteter i barnehageappen til foreldrene • Referat fra evalueringer på avdelingsmøter og pedagogiske arbeidsmøter
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Jevnlig tatt opp som tema på avdelingsmøter og pedagogiske arbeidsmøter • Aktiv deltakelse fra personalet vil gi læring og utvikling hos den enkelte i personalet • Erfaringsdeling i personalet

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15.08.2023
- 06.10.2023
- 02.01.2024
- 10.05.2024
- 14.06.2024

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar innværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.